

અથ

૨૮૪

દોહરા સંગ્રહ

૨૮૦૦

છાયાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

બુકસેલર

શા. જીવનદાસ રૂઝનાથજી.

મુંબઈ.

પારસી પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ

કિંમત એક આના

કાહરા સંગ્રહ.

૧. તુરંઈ ઘટે દુખસેં ઘટે શરીર,
ઘટે લક્ષ્મી કહતે દાસ કબીર.
૨. તો જાને દે મત જાને દે શરીર,
કમાન તો કહાં લગે ના તીર.
૩. મરે માયા મરે મરમર ગયે શરીર,
શા તૃપણા ના મરે કહત ગયે દાસ કબીર.
૪. તીરા કહે જગ અંધા અંધી જૈસી ગાય,
ચઢાયાસો મરગયા જૂઠી ચામ ચઢાય.
૫. નકકાગુર કામ હ લોભીકા ગુર દામ,
કા ગુર સંત હૈ સૌસંતનકા ગુર રામ.
૬. ઔર કામિની દાનો બડી તિખટ બલ,
હરિ મિલનકું તો બિચમેં પડે માર.
૭. ચોરટી ફાંસલે બેડી બાટ,
પં ફાંસ પડે કબીરા ગયે કાટ.
૮. દુર્જન ભલે કી પશનિંદા કરત,
દારત આપન નરક પચંત.

હરી ભજન બેઠો ભજત ક્યા પૂતકા કપૂત,
જેસો અન્નગલ કોં થાનમો દૂધના મૂત. ૯

મૈરખકોં સમજાયત બેઠે ગ્યા ગોઠ કા ગ્યાન,
મોલ કરો તલવારકા પડા રહને દે ગ્યાન. ૧૦

સંસાર શારા સખસુખી ખાવે આર સોવે,
દાસ કબીરા યૌ દુખી આવે અવરરોવે. ૧૧

કબીરા દેખો ચકિયૌ ફિરતિકી શાખુત કોઈ નહીં,
દાનો પડકે બીચમે સખકા આઠા હોઈ. ૧૨

ગ્યાન કયેસો પુત હમારા કથની કયે સોનાતી,
રાહાસેં રહે સો ગુર હમારા હમરહાવે ઉનકે સાથી. ૧૩

કામ થોડા હેત ઘનો મોકુલીખાન જાય,
સમુદરમો પાની ઘનો ઘાગરમો ક્યા સમાય. ૧૪

કુમિત્રકી પ્રીત જૈસી ખસખસકા ફૂલ,
ઉપર દિખે સુભાવના પતતલે મરનેકા મૂલ. ૧૫

દંત કહે હબકુ કીહમ ખતીસ તું અકેલી માય,
એકબાર ચાવ જાડોં તો ફિર્યાદી કહો જાય. ૧૬

હબ કહે દંતકૂં તુમખતીસ મૈ હો અકેલી માય,
એક બાર તેઢી ચલુ તો ખતીસી ગિરજાય. ૧૭

હસકું રાખે રામ હસકું ન મારે કોય,
હસપર સખ ફુતીયાં હસટી તોઝાઠનખિંગા હોય. ૧૮

રામ નામ જનો નહીં કુકટ મનાભાર,
ધંદા કરતે મરગયા બાકી બોમકિન સુનાય. ૧૯

આવનહીં અંતર નહીં નહીં નૈનામેં માયા,
હસ ઘરકું કબુ ન જાય કંચન બરસતમેહુ. ૨૦

શાદ્રસ ઊખમે ઊખસ બરસકી ખા,
જહાં ગાંઠત વરસ નહીં સમજલિયો જન. ૨૧

પશુકા હોત પન્હેયા નરકા કહુ ન હોય,
એકબાર નર કરની કરે તો નરકા નારાયણ હોય. ૨૨

હરી ભગતકે ત્રીન ગુન હરકાય લગે પાય,
ખાનેકુ મિષ્ટાન્ન મિલેં અખર વૈકુઠકુ જાય. ૨૩

ભરત અપની જનની તણ તણ પ્રીતાતજે પ્રહાદ,
ખિલીછન અપનાભાઈ તજે શ્રીરામકે કાજ. ૨૪

સુખકીયો સુમરનકું સુનનેકું કિયો કાન,
તરનેકું કિયો લીનતા કુખનેકું અભિમાન. ૨૫

જકેપાંવ પનિહ્યાં નહીં હસકું દત ગજરાજ,
ભખલિખે તો ભિક્ષા દિધ એસા ગરીબ નિવાજ. ૨૬

અહકહત કમલાસે તિહિકહત ગજરાજ,
આગે આસત ગોક્ષી પીછે હોત અવાજ. ૨૭

ક્યારી બનાયો કેંસરકી મૃગસદ્કો ખાજ,
પાની દિયા ગુલાબકા અખર પ્યાજકાપ્યાજ. ૨૮

સુરતસેં કીરત ખડી બિનપંખ ઉડ જાય,
 એસી લછુમી દાતેકી તીની લોકમેં ફિરત જાય. ૨૯
 નહીં સુરત નહીં કીરત ખખર રખો કર જાય,
 એસી લછુમી પાપકી તસ્કર ખાક કર જાય. ૩૦

માલા બનાઇ કાષ્ટકી બીચમોડારે સુત,
 માલા બિચારી ક્યા કરે જપનેવાલા કપુત. ૩૧

ગ્યાનીસે ગ્યાની મિલે તખ કહે તે ગ્યાનીકી ખાત,
 નીમીસો મોમી મિલે તખ દાદા બુક્યા દાદા લાત. ૩૨

શજજન પ્રીતી ચાં કરે હર દિન ચુને હેત,
 હરદિન જર દીતજે ચુનનાર હે સ્વેત. ૩૩

સજજનસેં સજજન મિલે તો ચંદનમે કપુર,
 દુરજનકું દુરજન મિલે તો ભાંગમેં ધતુર. ૩૪

સતદીપ નવખંડમે બોજન કિયો અપાર,
 એક શખરીકે એક ખિંદુરકે સ્વાદ લિયે દા વાર. ૩૫

અસદીપ નવખંડ તે બોજન પુરાવત સોય,
 દારે ટાડે નંદકે માંખન માગત રોય. ૩૬

ખઠનકું ખટાયસોજે ઓછનકું ઉત્પાત,
 ક્યા વિળચુકી મહિમા ઘટ ગયા સો બૃગુને મારી લાત. ૩૭
 ઉસ્ત રૂવરકે કલઝરપરે ફેર ન લાજે ડાર,
 ચેહી મનુખજનમકી મોજ હે ફેર ન આવે ખાર. ૩૮

બડે ઠોરકા બેઠાણા ગાદી ધરકી હાટ,
દેના દેના કુચ નહીં આવે વાસસુવાસ ૩૯

કુજન કનસો કનગિરો ન ઘટે વાકો આહાર,
મોલે ગયો પિપીલિકા પાલન સખ પરિવાર ૪૦

વચન નહીં વિદ્યા નહીં નહીં મુખમે હરિનામ,
સો મુખ મો તુમ દિશા કરો સખગામકો ગામ ૪૧

પુરવિકે રાજે ચાહતે લયે ન્યાય ધર્મ હરિ નામ,
અખકે જીમન ચાહાતે લયે કામિની ચુગલી ઓરદામ. ૪૨

ગ્યાન રહે ન ધ્યાન રહે માન રહે ન ખીતા,
ખિસમકાલમો એક ગુણુ ખુજે મીતકો ચિત. ૪૩

જો હતો અંકુશ તજે ઓર ઘોડા તજે લગામ,
જો અસલ ગુનકુત જોતો અખ ગુન તજે ગુલામ. ૪૪

હરિદાસ નકું વીસકોશ ઓર પંડતકું તીસ,
સાધુકે હૃદયમે ખસે સંતનકું ચરણ સીસા. ૪૫

માયા બડી મદની ફાંસલે ખેટી હાટ,
સખ જગ ફાંસ પાડે સાધુ ગયે કાટ. ૪૬

આયા હૈ સો જયગા રાજ રંગ ફકીર,
કિતે સિંગાસન ચડખેઠે કિતેન પહેરે જંજીર. ૪૭

તનવાડી મન કેવડા સચી અમૃતખેન,
ખાણુ પુરુષકે ખાગમે અજખ કુલે દો નેન. ૪૮

ખરહન ભયે તો ક્યા ભયે ગલેમે ડાલા સુત,
આત્મ ગ્યાનકી ખબર નહીં ભયે સમશાનકા ભુત. ૪૯

કપટીકે મન કપટ ખસે સુરકે મન સંગ્રામ,
લોભીકે મન ધન ખસે કબિરાકે મન રામ. ૫૦

કબિરાકુતા રામકા મોતી નામ ધરાય,
દારી બાંધી પ્રેમકી છત ખિચે ઉત જાય. ૫૧

પરનારી પેહરી ચુરી મત લગાવ અંગ,
દસ સીસ રાવનકે ગયે પરનારીકે સંગ. ૫૨

પરનારી એસી ખુરીકી લસજકી ધાન,
જોકોઈસ્કાસંગ કરે સો પ્રગટ હોય નિવાન. ૫૩

પરનારી પ્રસન્ન ભઈ દેને નસકે કુચ અવર,
મુત્ર પાત્ર આગે ઘરે ચેહિ નરકકા ઘર. ૫૪

કપટીકે મન કપટ ખસે સાધુકે મુખરામ,
ગાંડુ ભડવે ભાગ ચલે સરકે સંગ્રામ. ૫૫

હરી જનકું હરીજન મિલે તો ગલે તુલસીકી માલા,
દેને લેનેકું કુચ નહીં જય ગોપાલ જય ગોપાલા. ૫૬

મિંડગે પ્રહ્લા હોય તો મરે ન કોય,
પ્રહ્લાંડમે પ્રહ્લા હોય તો દખે હર કોય. ૫૭

પિંડ પ્રહ્લાંડ ખિરહિત ખાસ કહે ગોરખ મહિંદરદાસ,
દયા મુગતકા મુલ હૈ મરનમુલ અભિમાન. ૫૮

તુલસીદાસ દાયા ન છોડિયે જખ લગઘટમો પ્રાન,
અડદા પડદા છોડદે બિન પડદેકી ખાત,
દુલ્હનસેં દુલ્હા મિલા તો ફીકી પડી વરાત. ૫૯

ચંદન પડા ચમાર ઘર નિત ઉઠકર કુટે ચામ,
ચંદન બિચારા કયા કરે પડા નીચસે કામ ૬૦

અંદર કપટી મુખપર પ્યાર પૈડ પૈડ બુઝલેત,
આગે ઠાવ બતાકે પાછે ગોતા દેખ. ૬૧

હમ કહતે તુમ કચે ન હોત ઉપર લગાવ ધ્યાન,
કસ કસોટી લીચે તો સાવન ભયો નિદાન. ૬૨

તુમબડે ન હમબડે બડા શીર જનહાર,
પર બદિયો સો પાયા તુમ કલકે હમામાર. ૬૩

સોઈ બડા જગમો જયાકે હાથ સફેત રૂપૈયા,
માતા કહે મેરે અબ પુત જોરુ કહે મેરા પ્રાણુ,
પતી હો બાન કહે મેરા સુંદર લૈયા કાકી
મામી કુકી નાની સબ ઘરબાર લેવત બલૈયા. ૬૪

લછમીને જખ છોડદિયા તખ સખ જત કુનૈયાં,
કરમ પ્રતાપે તુરંગ નચાવત કરમ કરમ છત્ર
પતિ હોય કરમ સપુત સપુત કહાવત,
કરમ કરે સો કરે ન કોય. ૬૫

કરમ ઉઠે જદ રાવનકી તદસુનેકી લંકા ખાક મિલાઈ,
આપ બડાઈ કયા કરે મુરખ કર્મ કરે સો ન કરે કોય. ૬૬

માનસ હોના મુસ્કિલ હૈ તો સાદ કહે સો હોય,
સોદ હુવા તો સાહેબ હુવા કરની કરે ન કોય. ૬૭

મુગનાભી કરતુરિ બસે ભૂગભટકત જંગલ જાય,
સખકે હુયમો રામ બસતૈ પરસમજે ન કોય. ૬૮

ગોકો યાલ એક જાયમસત એક બોલીસે પછાનો,
ધ કોચા લયે કાગ. ૬૯

થોડાસા ચંપા ભલા ક્યા કરના કનહેરકા ગજબાર,
નિરધનકો ભીમ ભજા ક્યા કરના ધનવાન ગજહાર. ૭૦

નપડે અડરા જુગમંદ તો ચારી નરદદે ફેર,
ફાસા તેરોફતમો દસના પડે તો ખેત. ૭૧

દસ પડેતો પડના મનમોરા રવો ધીર,
જસ કાજ લાઈ મુક્ત કરે રધુવીર. ૭૨

મ ક્યાન સિંધુ સમાય
ર સખે ક્યાહિ જગકાલ નખાય
તાર લીનત પરદ્રવ્ય આર પૂર સ્ત્રી માતા
ત હન મિલેતો તુલસીદાસ જમાન. ૭૩

પુનેસે હર મીલેતો મૈપુજી એકપંહાર,
બિચારી ચક્રીબની તો પિસખાવે સખસંસાર
યા કહું રધુનાથજીકું સંબકરમકા ખેલ
બિભીખનકું લંકાદઈ હનુમાનકું તેજ. ૭૪

હે નાગર તુમવડે ચકાવે લાલખસતેહો
ચારલાલ ભેજદે ગ્રહન ગ્રહન હોય માયં. ૭૫

નામનૃપાવ જલસખિ સુરતન સિંધુપમાય,
પુત્ર નહીં અમલા કર સખિ જસકા કાલખાય. ૭૬

સજન ભયેતો કયા ભયે હૃદય ભયો કટોર,
નાનજે પાનીમે ભીજે તખી ન ભીગીકોર. ૭૭

સજન ખસે પહાડપર હમખસે યમુનાકે તીર,
અપકા મિલના કટિન હૈ કે પાવમે પડે જાંછર. ૭૮

આદરકે તોચને ભયે કયાગેરે આદરકે દ્રાક,
પંચોમે પત રહિતો ચહિ મિલાવે લાખ. ૭૯

સુના કહે સુનારકું ઊંચી મેરી ખૂત,
કાલી મુખકી ગુંજયારો તોલે મેરે. ૮૦

ગુંજ કહે સુનારકું લાગો લાગ
મુખ મેરા કાલાહુવા જખસે તોલું

ચંદન તેરી ચટકી ભત્રી કયા ખાખુતકી
સજન તેરી ઝુપડી ભત્રી કયા ફુર્જનકા ગ.

સજનસે સજન મિલે તો હોઈ દાદા ખાત,
ગધેસે ગધા મિલેતો ખાવે દાદા લાત.

તુલસી તહાં ન જાય ચહાં કપટીકા હેત,
તુમ રસઠારે દુકાનીમેયે અપનાખેત. ૮૪

